

DIÊM VƯƠNG THẬP ĐIỆN

Tàn Mộng Tử

Trong cổ đại Trung Quốc vốn không có quan niệm về Diêm Ma (鬼) hay Diêm Vương (阿修羅), nhưng sau khi Phật Giáo du nhập vào đất nước này, Diêm Vương được xem như là vị chủ thần của Địa Ngục và tín ngưỡng này bắt đầu lưu hành. Từ Diêm Ma, nguyên ngữ Sanskrit là *Yama*, âm dịch là Diêm Ma La Xã (鬼王), Diêm Ma La Xà (鬼王), Diêm La (鬼), Viêm Ma (鬼), Diệm Ma (鬼), Diễm Ma (鬼), Diêm Ma La (鬼王); ý dịch có nhiều nghĩa khác nhau như *trói buộc* (*trói tì nhân*), *sống thê thố* (*nghiên thê thố chúa hãi lôi quái báo vui và khóc*), *vua bình ngang* (*tranh phết tát im tát cách bình ngang*), *đất trai tát ác*, *người chinh tranh giành và chém đứt tát ác*. Tất cả những ý nghĩa trên đều nói lên trách nhiệm của vua Diêm Ma dưới Minh Thủ nhằm giám thị tội của chúng sanh và làm cho phải khiếp sợ khi làm điều ác. Theo thần thoại cổ đại Ấn Độ, Yama—vị thần của chánh pháp—cùng với Yamī là thần song sinh, là người chết đầu tiên của nhân loại; vì vậy sau này họ được xem như là tử thần và thống quản âm giới. Sau khi Phật Giáo có mặt tại Ấn Độ, vua Diêm Ma được xem như là chủ của cõi Ngạ Quỷ, vua quản lý thế giới Địa Ngục, thân của ác nghiệp chiêu cảm, hay hóa thân của Địa Tạng Bồ Tát (地藏菩薩), v.v. Trong Mật Giáo, vua Diêm Ma là một trong 12 vị trời của Ngoại Kim Cang Bộ thuộc Kim Cang Giới Mạn Trà La (外金剛部金剛界毘盧遮那佛), là vị thần của Ngoại Kim Cang Bộ thuộc Thai Tạng Giới Mạn Trà La (外胎藏部胎藏界毘盧遮那佛). Có một vài tục ngữ liên quan đến Diêm Vương như “*Diêm Vương bát tát gia, nghi phe do tha náo* (鬼王八部家, 姦淫道者懊)”, *Diêm Vương không nhà, quen con gây náo loạn* (鬼王無家, 慣用畜生造亂), có nghĩa là khi người chủ vắng mặt thì người cấp dưới lợi dụng cơ hội làm náo loạn; “*Diêm Vương hối ki n, ti u quan nan ng* (鬼王悔愧因難奈), *Diêm Vương đe dọa y, quen con khó g p*” hay “*Diêm Vương phán nh tam canh t, bát canh lú nhân áo ngang canh* (鬼王判三劫時, 八劫露人衣冠), *Diêm Vương phán nguy i canh ba chát, chém ngang c gi nguy i n canh n m*” (鬼王判五劫時, 斬頭三級露人衣冠), v.v.

Thập Điện Diêm Vương (鬼王十殿), còn gọi là Diêm Ma Thập Điện (鬼王十殿), Diêm Vương Thập Điện (鬼王十殿), Thập Điện Minh Vương (鬼王十殿明王), Thập Điện Diêm La (鬼王十殿)
, Thập Điện Từ Vương (鬼王十殿慈王). Nguyên lai chỉ có một vị Diêm Vương, nhưng sau khi Phật Giáo được truyền vào Trung Quốc, tín ngưỡng về Diêm

Vương có ảnh hưởng to lớn đối với hệ thống tín ngưỡng tôn giáo ở đây, trải qua nhiều biến hóa, Hán hóa sắc thái và cuối cùng quan niệm này trở thành Thập Điện Diêm Vương. Kinh điển ban đầu của Phật Giáo không có đề cập đến Thập Điện Diêm Vương. Tỷ dụ như theo Cẩm Độ Tam Muội Kinh ( ), Diêm Vương chỉ quản hạ 5 vị quan, gồm: Tiên Quan ( ) chuyên ngăn cấm sát sanh, Thủy Quan ( ) chuyên ngăn cấm trộm cắp, Thiết Quan ( ) chuyên ngăn cấm tà dâm, Thủ Quan ( ) chuyên ngăn cấm nói lời hai lưỡi và Thiên Quan ( ) cấm việc uống rượu. Hơn nữa, trong Phật Tô Thông Ký ( ) quyển 33, bộ sử truyện nổi tiếng của Phật Giáo Trung Quốc, có ghi rằng: “Trên i truy n t ng r ng Hòa Th ng o Minh ( ) nh à ng th n du xu ng a Ph , th y có 15 h ng ng i thu c h (c a Diêm V ng), t ó l u truy n trên th gian.” Như vậy, thuộc hạ của Diêm Vương đã biến thành 15 người. Danh hiệu của Thập Điện Diêm Vương xuất hiện đầu tiên trong Dự Tu Thập Ngũ Sanh Thất Kinh ( ), Diêm Vương Kinh ( ), v.v.

Căn cứ Ngọc Lịch Bảo Sao ( ), kỵ thư khuyên thiện trừng ác do Đạm Si ( ) nhà Tông trước thuật, 10 ngôi điện do Linh Bảo Thập Phương Cứu Khổ Thiên Tôn ( ) hóa thành, được 10 vị Diêm Ma cai quản, gồm:

(1) Tân Quảng Vương (, *Qín-guàng*, hay Tân Quảng Vương Tương [ ]), còn gọi là Thái Tổ Diệu Quảng Chơn Quân ( ), cai quản ngôi điện thứ nhất, do Đông Phương Thiên Tôn ( ) hóa thành, sống ở Huyền Minh Cung ( ), chịu trách nhiệm trông coi về sanh tử của con người và quản lý toàn bộ việc cát hung của cõi u minh, ngày sinh của ông là mồng 2 tháng 2 âm lịch. Quý Phán Quan của cõi này sống ngoài tảng đá Óc Tiêu ([ ])¹ trong biển lớn. Hướng chánh Tây của điện này là con đường tối om dẫn đến Huỳnh Tuyền ( ); nếu người làm ác thì sau khi chết sẽ bị nhập vào đài cao bên phải của điện này tên là Nghiệt Kính Đài ( ); đài cao 1 trượng, treo hướng về phía Đông, phía trên có 7 chữ lớn “Nghi t Kính ài ti n vô h o nhân (, *Tr c Nghi t Kính ài không ng i t t)*”. Sau khi được chiếu soi ở Nghiệt Kính Đài xong, tội nhân sẽ được phê giải xuống ngôi điện thứ hai để chịu ngục hình thọ khổ tùy theo tội nặng hay nhẹ.

(2) Sở Giang Vương (, *Ch -ji ng*, hay Sở Giang Vương Lệ [ ]), còn gọi là Âm Đức Định Hưu Chơn Quân ( ), cai quản ngôi điện thứ hai, do Nam Phương Thiên Tôn ( ) hóa thành, sống tại Phổ Minh Cung ( ) dưới đáy biển sâu, chịu trách nhiệm trông coi Hoạt Đại Địa Ngục (, địa ngục sống

lâu), Hàn Băng Địa Ngục (, địa ngục băng lạnh) và Bác Y ĐÌnh (, nhà cởi áo) và 16 địa ngục bên dưới như Hắc Vân Sa ( ), Phản Niệu Nê ( ), Ngũ Xoa ( ), Cơ Ngạ ( ), Khát ( ), Nùng Huyết ( ), Đồng Phủ ( ), Đa Đồng Phủ ( ), Thiết Khải ( ), U Lượng ( ), Kê ( ), Hôi Hà ( ), Chước Tiệt ( ), Kiếm Diệp ( ), Hồ Lang ( ), Hàn Băng ( ). Ngày sinh của ông là mồng 3 tháng 3 âm lịch.

(3) Tống Đế Vương (, *Sòng-dì*, hay Tống Đế Vương Dư [ ]), còn gọi là Động Minh Phổ Tĩnh Chơn Quân ( ), cai quản ngôi điện thứ ba, do Tây Phương Thiên Tôn ( ) hóa thành, sống ở Trụ Tuyệt Cung ( ), chịu trách nhiệm trông coi Hắc Thắng Địa Ngục (s: *K las tra-naraka*, , địa ngục có sợi dây thừng đen). Những ai bị kiện tụng, không vâng lời các bậc trưởng thượng, không thương mạng dân, sĩ thú thấy lợi mà quên nghĩa, chòng bát nghĩa, vợ không thuận, từng thọ ân huệ mà phụ bạc, nô bộc phản gia chủ, hay phạm tội vượt ngục, trốn quân dịch, v.v., sau khi chết sẽ bị đọa vào địa ngục này. Ngày sinh của ông là mồng 8 tháng 2 âm lịch.

(4) Ngũ Quan Vương (, *W -gu n*, hay Ngũ Quan Vương Lữ [ ]), còn gọi là Huyền Đức Ngũ Linh Chơn Quân ( ), cai quản ngôi điện thứ tư, do Bắc Phương Thiên Tôn ( ) hóa thành, sống ở Thái Hòa Cung ( ), chịu trách nhiệm trông coi Hợp Đại Địa Ngục (s: *Sa□g ta-naraka*, , địa ngục hợp lại thành to lớn) và Huyết Trì Địa Ngục (, địa ngục có hồ máu) cùng với 16 địa ngục nhỏ như Trì ( ), Mâu Liên Trúc Thiêm ( ), Phí Thang Kiêu Thủ ( ), Chưởng BẠn Lưu Dịch ( ), Đoạn Cân Dịch Cốt ( ), Yên Kiên Loát Bì ( ), Tỏa Phu ( ), Tồn Phong ( ), Thiết Y ( ), Mộc Thạch Thổ Ngõa ( ), Kiếm Nhãm ( ), Phi Hôi Tắc Khẩu ( ), Quán Dược ( ), Du Hoạt Diệt ( ), Thích Chủy ( ), Toái Thạch Mai Thân ( ). Những ai thường hay lừa dối sẽ bị đọa xuống địa ngục này; ngày sinh của ông là 18 tháng 2 âm lịch.

(5) Diêm Ma Vương (, *Yama-r ja*, *Yán-mó*, hay Diêm La Vương [ ]), Diêm Ma Vương Thiên Tử Bao [ ], còn gọi là Tối Thánh Diệu Linh Chơn Quân ( ), cai quản ngôi điện thứ năm, nguyên trước kia trông coi ngôi điện thứ nhất, nhưng vì đồng tình với tội nhân ở đó, nên bị chuyển xuống đây, do Đông Bắc Phương Thiên Tôn ( ) hóa thành, sống ở Cử Luân Cung ( ), chịu trách

nhiệm trông coi Khiếu Hoán Địa Ngục (s: *Raurava-naraka*, , địa ngục la hét) và 16 địa ngục nhỏ khác; ngày sinh của ông là mồng 8 tháng giêng âm lịch.

(6) Biện Thành Vương (, *Biàn-chéng*, hay Biện Thành Vương Tất [ ]), còn gọi là Bảo Túc Chiêu Thành Chơn Quân ( ), cai quản ngôi điện thứ sáu, do Đông Nam Phương Thiên Tôn ( ) hóa thành, sống ở Minh Thần Cung ( ), chịu trách nhiệm trông coi Đại Khiếu Hoán Địa Ngục (s: *Mah raurava-naraka*, , địa ngục la hét lớn) và Uổng Tử Thành (, thành chết oan uổng) cũng như 16 địa ngục nhỏ khác như Thường Quy Thiết Sa ( ), Thủ Nê Tâm Thân ( ), Ma Tồi Lưu Huyệt ( ), Kiềm Chùy ( ), Cát Thận Thủ Giáo ( ), Cúc Cương Hoàng Toản ( ), Đôi Đảo Nhục Tương ( ), Liệt Bì Ky Lôi ( ), Hàm Hòa Bé Hầu ( ), Tang Hòa Hồng ( ), Phản Ô ( ), Ngưu Đêu Mã Táo ( ), Phi Khiếu ( ), Đầu Thoát Xác ( ), Yêu Trảm ( ), Bác Bì Tuyên Thảo ( ). Những ai đã từng chửi mắng trời và hướng về phương Bắc mà tiêu tiện sẽ bị đọa xuống nơi này; ngày sinh của ông là mồng 8 tháng 3 âm lịch.

(7) Thái Sơn Vương (, *Tài-sh n*, hay Thái Sơn Vương Đổng [ ]), còn gọi là Thái Sơn Huyền Diệu Chơn Quân ( ), cai quản ngôi điện thứ bảy, do Tây Nam Phương Thiên Tôn ( ) hóa thành, sống ở Thần Hoa Cung ( ), chịu trách nhiệm trông coi Nhiệt Não Địa Ngục (s: *Tapana-naraka*, , địa ngục đau khổ vì nóng) và 16 địa ngục nhỏ khác như Tuất Tự Thôn ( ), Liệt Hung ( ), Địch Thối Họa Bức ( ), Quyền Kháng Phát ( ), Khuyến Giáo Hình Cốt ( ), Úc Thông Khốc Cẩu ( ), Tắc Đánh Khai Ngạch ( ), Đánh Thạch Tồn Thân ( ), Đoan Bảo Thương Hạ Trác Giáo ( ), Vụ Bì Tru Tha ( ), Đêu Giáp Túc ( ), Bạt Thiệt Xuyên Tai ( ), Trùu Tràng ( ), Loa Đạp Miêu Tước ( ), Lạc Thủ Chỉ ( ), Du Phủ Côn Phanh ( ). Những ai ché thuốc từ xương người chết và xa lánh người thân sẽ bị đọa xuống nơi này; ngày sinh của ông là 27 tháng 3 âm lịch.

(8) Bình Đǎng Vương (, *Píng-d ng*, hay Đôi Đǎng Vương Lục [ ]), còn gọi là Vô Thương Chánh Độ Chơn Quân ( ), cai quản ngôi điện thứ tám, do Tây Bắc Phương Thiên Tôn ( ) hóa thành, sống ở Thất Phi Cung ( ), chịu trách nhiệm trông coi A Tỳ Địa Ngục (s: *Av ci-naraka*, , tức Địa Ngục Vô Gián) và 16 địa ngục nhỏ khác như Sao Cốt Chuóc Thân ( ), Trùu Cân

Lôi Cốt ( ), Nha Thực Tâm Can ( ), Câu Thực Tràng Phê ( ),
 Thân Tiên Nhiệt Du ( ), Não Cô Bạt Thiệt Bạt Xỉ ( ), Thủ Não
 Diền ( ), Chung Đầu Quát Não ( ), Dương Súc Thành Diêm ( ),
 Mộc Giáp Đánh ( ), Ma Tâm ( ), Phí Thang Lâm Thân ( ), Hoàng
 Phong ( ), Hiết Câu ( ), Nghĩ Chú Ngao Đam ( ), Tử Xích Độc Xà Toản
 ( ). Ngày sinh của ông là mồng 8 tháng 4 âm lịch.

(9) Đô Thị Vương (, *D u-shì*, hay Đô Chủ Vương Hoàng [ ]), còn
 gọi là Phi Ma Diễn Hóa Chơn Quân ( ), cai quản ngôi điện thứ chín, do
 Thượng Phương Thiên Tôn ( ) hóa thành, sống ở Bích Chơn Cung ( ),
 chịu trách nhiệm trông coi Đại Nhiệt Não Địa Ngục (s: *Mah tapana-naraka*,
 , địa ngục đau khổ vì nóng lớn) và 16 địa ngục nhỏ như Xa Băng ( ), Muộn Oa ( ),
 Toái Quả ( ), Khổng Tiếu ( ), Tiễn Chu ( ), Thường Thanh ( ), Đoạn
 Chi ( ), Chích Tủy ( ), Ba Tràng ( ), Phàn ( ), Khai Sanh ( ), Quả Hung ( ),
 Phá Đánh Khiêu Xỉ ( ), Cát ( ), Cương Xoa ( ). Ngày sinh của ông
 là mồng 1 tháng 4 âm lịch.

(10) Chuyển Luân Vương (, *Zhuàn-lún*, hay Chuyển Luân Vương Tiết [ ]), còn gọi là Ngũ Linh Uy Đức Chơn Quân ( ), cai quản ngôi điện thứ
 mười, do Hạ Phương Thiên Tôn ( ) hóa thành, sống ở Túc Anh Cung ( );
 ngày sinh của ông là 17 tháng 4 âm lịch. Ông chuyên trông coi các hồn quỷ được áp giải
 đến từ các điện khác, phân biệt, quyết định tội phuộc nặng nhẹ của tội nhân, phân phát đi
 khắp các bộ châú, tìm đất và loại để cho vong hồn đầu thai. Ông còn có nhiệm vụ xem
 xét việc thiện ác của tội nhân để thông tri cho cấp trên, thẩm định thọ mạng ngắn dài
 cũng như tội phuộc thay đổi của tội nhân. Quá trình khảo tra rất nghiêm mật, cuối cùng
 mới cho tội nhân cầu vàng, cầu ngọc, cầu đá, cầu gỗ hay Cầu Nại Hà (, Nại Hà
 Kiều) và chuyển tống lên cho đầu thai vào 6 đường. Nếu như ở trên đời làm các việc
 thiện, khi sanh ra sẽ được trời người kính ngưỡng; sau khi chết đi cũng được quỷ thần
 cung kính; lúc ấy tự thân Chuyển Luân Vương cũng thân hành dẫn các sứ thần đến
 nghinh đón. Cho nên dân gian có câu rằng: “*Tích thi n chi gia h u d khánh, tích b t thi n chi gia h u d ng* (, Nhà tích l y vi c thi n thì có nhi u i u t t p, nhà không tích l y vi c thi n thì có nhi u tai ng).

Từ cuối thời nhà Đường trở đi, tín ngưỡng Thập Điện Diêm Vương trở nên thịnh
 hành. Thông thường, trong Miếu Thành Hoàng ở các địa phương có thiết lập Diêm

Vương Điện ( ) đê thờ Thập Điện Diêm Vương. Tại các tự viện Phật Giáo, hai bên phải trái của bàn thờ Địa Tạng Bồ Tát cũng có thờ Thập Điện Diêm Vương. Tín ngưỡng Thập Điện Diêm Vương cũng được du nhập vào Việt Nam và vẫn còn lưu hành cho đến ngày hôm nay. Như trong các lòng văn sớ dâng cúng cầu siêu, thường có đề cập đến Minh Vương (, tức Diêm Vương), Diêm Ma Thập Điện như: “*T* lâm i *T* ng chi trai tu n, chánh tr khôn ph th p i n, Chuy n Luân Minh V ng án ti n trình quá (, Nay g p lúc tu n chay d p

i T ng, úng vào i n th m i, xin trình tr c án Chuy n Luân Minh V ng)”, hay “Cung ph ng: Di n Nhiên i S, uy quang kh c áo kim tiêu; a T ng t tôn, th n l c i ch ng th d ; Diêm Ma Th p i n, chi u khai Th p Bát a Ng c chi môn; T H u Phán Quan, thiêu t n c ki p luân h i chi t ch; t L c o T Sanh chi vi m ng, khô m c phùng xuân; s c u huy n th t t chi s ng linh, ng ng giác ng n (

, Cúi xin: Di n Nhiên i S, ánh sáng oai l c n êm nay; a T ng t bi, th n l c hi n bày vào t i n y. Diêm Ma M i i n, m M i Tám a ng c c a tung; Phán Quan ph i trái, t s ch h s luân h i muôn ki p; cho m ng nh c a B n Loài Sáu ng, cây khô g p xuân; khi n h ng linh c a c u huy n th t t , cùng lên b giác)”, v.v.

Phản chú thích:

1. **Óc Tiêu** ([ ]): tên gọi một tảng đá rất to lớn hút nước mà trong Cựu Hoa Nghiêm Kinh ( ) quyển 59 có đề cập đến, do vì nó to lớn như núi nên được gọi là Óc Tiêu Sơn ( ). Dưới núi này có hỏa khí của A Tỳ Địa Ngục (s: *Av ci-naraka*,) bốc lên ngùn ngút cho nên nó thường nóng bức. Như trong Kim Cang Tam Muội Bản Tánh Thanh Tịnh Bất Hoại Bất Diệt Kinh ( ) có đoạn rằng: “*Nh A N u i tri xu t t i hà, th t i hà phân vi bát hà, c p Diêm Phù nh t thi t chúng l u giai quy i h i; d c Tiêu S n c , i h i b t t ng, d Kim Cang Luân c , i h i b t gi m*”

, nh h l n A N u phân thành b n con sông l n, b n sông l n n y l i chia thành tám sông, chúng cùng v i t t c các sông cõi Diêm Phù u v bi n l n; vì núi c Tiêu n y mà bi n l n không t ng; và nh có vòng Kim Cang mà bi n l n không gi m”. Ngoài ra, còn có biển Óc Tiêu, là nơi chúng sanh tho khổ. Bên cạnh đó, trong kinh điển Phật Giáo thường dùng từ Óc Tiêu để ví cho dục tình vô cùng vô tận của kẻ phàm phu ngu muội, cũng như sự nóng bức của viên đá này, khổ đau không có ngôn từ nào diễn đạt được. Đạo Giáo giải thích rõ về truyền thuyết, xuất xứ của núi Óc Tiêu có phần hơi khác. Trong Cẩm Tú Vạn Hoa Cốc ( ) có đoạn rằng: “ c Tiêu t i bích h i chi ông, h u th ch khoát t v n lì, h u t v n lý, c bách

xuyêñ chi h , c h u danh V L ; S n H i Kinh Nghiêñ th i, th p nh t tinh xu t, Nghiêñ s Ngh